

Tentamen voorbereiden

Oriënteren op een boek of een onderwerp:

Een handige manier om bij het doorbladeren een globaal beeld te krijgen van een boek of hoofdstuk is jezelf daarover enkele vragen te stellen. Neem een studieboek van een vak waar je op dit moment mee bezig bent en dat je moeilijk vindt of waar je niet zo graag mee aan de slag gaat. Probeer de volgende vragen te beantwoorden:

- Wat is de hoofdvraag waarop het boek of het hoofdstuk een antwoord probeert te geven?
- Wat weet ik al over dit onderwerp?
- Hoe moeilijk is het boek of het onderwerp?
- Hoeveel tijd zal het mij kosten om dit boek of het onderwerp goed te bestuderen?

Teksten bestuderen:

Neem een hoofdstuk van een boek dat je in deze periode moet bestuderen voor een bepaald vak. Bestudeer het hoofdstuk op de bekende wijze en houd bij hoeveel tijd je eraan besteedt. Probeer daarna een hoofdstuk te bestuderen waarbij je de strategie van de 'advocaat van de duivel spelen' bewust hanteert. Beantwoord na afloop de volgende vragen:

- Welk hoofdstuk heb je naar je idee het beste begrepen?
- Welke manier van studeren kostte de meeste tijd?
- Welke manier van een hoofdstuk doornemen vind jij het prettigst?

Trek hieruit je conclusies.

Vingeroefeningen:

Kies een paar onderdelen uit de leerstof die je deze week zou moeten bestuderen. Op deze leerstof probeer je een paar andere manieren van werken uit. Misschien is het leuk om deze oefening met een paar medestudenten te doen, zodat je ervaringen kunt uitwisselen.

- Markeer een hoofdstuk of artikel. Wat vind je ervan? Wat is het verschil met jouw eigen manier van werken en dat van je medestudenten? Denk je dat het jou helpt bij het voorbereiden op een tentamen en het beter begrijpen van de leerstof?
- Zoek een lesonderdeel waarbij sprake is van een opsomming, dat wil zeggen een rijtje dat je uit je hoofd moet leren. Probeer hiervoor een acroniem (ezelsbruggetje) te bedenken. Vergelijk jouw acroniem met dat van je medestudenten.
- Bestudeer een hoofdstuk of een artikel en maak een argumentatieschema. Let er wel op dat niet elk willekeurig hoofdstuk zich hiertoe leent. Vergelijk jouw schema met dat van anderen.

Tentamen voorbereiden:

Maak een analyse van een oud tentamen van een vak dat je nu wilt halen. Maak een tabel met in de linkerkolom de onderdelen van het vak. Maak een tweede kolom en vul daarin de nummers van de oude tentamenvragen die gaan over het desbetreffende onderdeel. Maak een derde kolom, waarin je aangeeft hoe moeilijk jij dat onderdeel vindt en sluit de tabel af met een vierde kolom, waarin je plant hoeveel pagina's in hoeveel tijd je wilt besteden aan de desbetreffende onderdelen tijdens de tentamenvoorbereiding. Evalueer na afloop of dit hulpmiddel jou enig profijt heeft opgeleverd.

Schriftelijk tentamen maken

Het voorbereiden van een tentamen is het meeste werk. Tentamen doen is in feite laten zien in hoeverre je de stof beheerst. Toch kunnen zenuwen een rol spelen, waardoor je het tentamen minder goed maakt dan eigenlijk nodig is. Hoe kun je dat voorkomen? Hieronder volgen een paar algemene tips:

- Plan de hoeveelheid tijd die je per vraag nodig denkt te hebben.
- Als je voor het eerst de tentamenvragen doorleest, schrijf dan meteen je eerste associaties op een kladje. Deze associaties zijn heel globaal en hoeven niet perse meteen goed te zijn, want later, bij de echte uitwerking van de vragen, worden ze door jou uitgebreid, gecontroleerd en in een logisch verband geplaatst.
- Maak gebruik van zogenaamde 'retrieval cues', dat wil zeggen in je geheugen wordt niet alleen de leerstof opgeslagen, maar ook de beelden en geluiden die aanwezig waren toen jij die leerstof aan het bestuderen was. Als je de leerstof niet direct meer kunt ophalen uit je geheugen, kun je het via een omweg proberen. Dat doe je door de beelden of geluiden eerst voor de geest te halen en er dan verder op te associëren. Ga bijvoorbeeld na waar je zat toen jij je voorbereidde op het tentamen, stond er muziek aan (zo ja, welke), hoe zag je boek eruit, in welk hoofdstuk kwam dit onderdeel ongeveer aan de orde, en dergelijke.
- Maak gebruik van je acroniemen (ezelsbruggetjes).
- Begin altijd met het beantwoorden van vragen, die je wel weet.
- Als je tijd over hebt, corrigeer dan je antwoorden op details en eventuele rekenfouten.

Enkele tips bij *meerkeuze toetsen*:

- Schrijf bij het doorlezen van de vragen (zonder te kijken naar de alternatieven) je eerste associaties op een kladje.
- Bij meerkeuzevraag tentamens met vier alternatieven zijn er vaak twee die echt fout zijn. Probeer deze eerst te ontdekken en schrap ze weg.
- Vergelijk je eerste associaties met de alternatieven.
- Let op dubbele ontkenningen, want die werken heel verwarrend.
- Let op kwalitatieve termen. Absolute termen zoals 'altijd', 'nooit', 'noodzakelijk' of 'moeten' zijn zelden juist. Relatieve termen als 'zelden', 'vaak', 'waarschijnlijk' en dergelijke zijn vaak juist.

Enkel tips voor tentamens met *vraagstukken*:

- Analyseer het 'gegevene' en het 'gevraagde'.
- Destilleer de kernbegrippen uit het vraagstuk.
- Zoek de formules bij de begrippen (denk aan je lijstje met b.v. kernformules).
- Gebruik de systematische probleemaanpak.

Enkele tips voor tentamens met *open vragen*:

- Schrijf eerst de trefwoorden voor de beantwoording op een kladje.
- Breng structuur aan in je antwoord en in je argumenten.
- Maak op het kladje ook een schetsje van de structuur en van je argumentatieschema.
- Schrijf dan pas je antwoord uit.